

[Statsministeren.]

i Gaar, at den ærede Ordfører for Venstre (Hauch) betegnede det foreliggende Grundlovsforslag som et Makværk. Hvis det hører med til Niveauets Tone — ja, saa tager jeg det blot til Efterretning. Jeg fandt det i hvert Fald ikke særlig stemmende med de Bemærkninger, som det ærede Medlem i Dag har fundet Anledning til at gøre. Med Hensyn til Realiteten maa jeg sige, at jeg nu har deltaget i Rigsdagsarbejdet om Hundreder af Lovforslag gennem 33 Aar, og jeg har aldrig oplevet, at et Lovforslag har gennemgaaet en mere omhyggelig Behandling, baade fra Kommissionens, Folketingsudvalgets og Administrationens Side, hvor særlige Kræfter er hidkaldt for at tage Del i Bearbejdelsen for saa omhyggeligt som muligt baade at sikre de juridiske og sproglige Hensyn. Ikke desto mindre stemmer det altsaa med det ærede Medlems Niveau at betegne dette Forslag som et Makværk.

Saa har det ærede Medlem engang i Dag beklaget sig over, at man i Kommissionsarbejdet ganske afviste de Synspunkter, der kom fra Venstre. Deri kan det ærede Medlem naturligvis have Ret. Da Venstres Repræsentanter endelig i Januar 1938 fremsatte en Udtalelse, der fastholdt det hidtil gældende Tokammerssystem med Ændring vedrørende Valgretsaldet og lignende, er det utvivlsomt rigtigt, at vi i hvert Fald fra Regeringspartiernes Side afviste disse Synspunkter, for dem kunde vi ikke billige. Men efter Januar 1938 hørte vi saa heller ikke mere fra Venstre før i Juni 1938, da Kommissionsarbejdet var ved at ende. Nogen stærk Fremsettelse af Synspunkter har ikke fundet Sted under de Forhandlinger, der er ført, hvad ogsaa Kommissionsbetænkningen giver tilstrækkelig tydeligt Udtryk for.

Det ærede Medlem har igen i Dag beskæftiget sig med Arbejdsløsheden og mulige Løfter om at søge den afskaffet, og i denne Omtale sagde det ærede Medlem, at der nu var 180 000 arbejdsløse. Jeg synes, det er ufornuddent at gøre det værre, end det er, det er saamænd slemt nok endda. Der er ifølge den sidste Opgørelse 136 500 arbejdsløse og desuden 17 000 personlig tilmeldte, i alt altsaa 153 000. Der er dog et Spring endnu til de 180 000, og det er ikke en Forandring, der er sket i de sidste Uger.

Dette Tal er 2 000 mindre end Tallet i den foregaaende Uge, saa det maa være længe siden, Tallet har været 180 000.

Jeg beder det ærede Medlem bemærke, naar han fremdeles vil interessere sig for dette Problem, at der i de sidste 6—8 Aar har været standset for al Udvandring fra Landet, medens Udlandet tidligere aftog ca. 7 000 om Aaret, og fra Landbrugets Side hævdes det, at man har skilt sig af med 25 000—50 000 Arbejdere, da Krisen indtraadte, saa det er jo ikke svært at komme til Klarhed over, hvorfor vi har saa stort et Tal paa arbejdsløse, som vi desværre har.

Jeg hører, at man nu ogsaa er begyndt at beskæftige sig med Estrups Aand, og det er maaske ikke urimeligt, navnlig efter at jeg i Dag har hørt, at Beskyttelsen for Mindretallene er en Ret, man kræver, saavel fra Venstre som fra det ærede 10de Medlem for 2den Kreds (Lange), som ligeledes talte om Mindretalsret. Jeg har allerede sagt — og gentager det —, at dengang de to ærede Medlemmer repræsenterede Flertallet, var der aldrig Tale om nogen Ret for Mindretallet til andet end at fremsætte sine Synspunkter og finde sig i, at Flertallet raadede. Jeg er derfor ganske enig med det ærede Medlem, som talte paa det konservative Mindretals Vegne (Hendriksen), naar han sagde — det findes Sp. 543, og jeg tillader mig at citere nogle faa Linier —:

„Naturligvis skal Mindretallet høres, men det er og maa blive saaledes, at i et parlamentarisk styret Land som i enhver parlamentarisk styret Forsamling er det Flertallet, der maa have den afgørende Indflydelse og den endelige Bestemmelse med det deraf flydende Ansvar.“

Saaledes har det været bestandig, og saaledes maa det vist ogsaa blive i Fremtiden. I den Henseende tør jeg ikke give det ærede 2det Medlem for 6te Kreds noget Tilsagn om Fordragelighed i Forhandlingen om Mindretallenes Beskyttelse. Mindretalsdiktatur er uforeneligt med Demokrati. Man kan vælge: Enten staar man paa Demokratiets Grund, og saa lader man Flertallet raade ved de afgørende Beslutninger, eller ogsaa kan man stille sig paa et mere eller mindre udpræget Diktators Grund, og saa kræver man Særrettigheder for Mindretallet til at herske over Flertallet. Forening af